

Radicale vernieuwing zorg

Ondersteund door

Onderzoek naar leefplezier en leerplezier

Geplaatst op 19 februari 2019

Wat levert Waarde-vol Onderwijs® eigenlijk op? Wat zijn de effecten van deze radicale onderwijsvernieuwing? Verschillende promovendi zullen dat gaan onderzoeken. Evelyn Finnema (voorzitter Klankbordgroep Onderzoek): "Ik ben heel benieuwd!"

Evelyn Finnema, die van huis uit hbo-verpleegkundige en verplegingswetenschapper is, houdt zich al bijna haar hele professionele leven bezig met kwetsbare mensen. Zo promoveerde ze in 2000 op de effecten van belevingsgerichte zorg op bewoners met dementie, hun familieleden en hun verzorgenden.

Daarna werkte ze onder meer bij verschillende zorgorganisaties en tegenwoordig is ze lector bij de NHL Stenden Hogeschool. Haar lectoraat, het Talmalectoraat Wonen, Welzijn en Zorg op hoge leeftijd, richt zich op het ondersteunen van kwetsbare ouderen, hun mantelzorgers en professionele hulpverleners. Het lectoraat geeft advies en ontwikkelt en implementeert nieuwe praktijkconcepten, gebaseerd op resultaten van praktijkgericht onderzoek, de kerntaak van het lectoraat. Een van de studies is een promotieonderzoek naar de rol van de hbo-verpleegkundige in de ouderenzorg.

Daarnaast is Evelyn druk bezig met onderwijsvernieuwing. Ook is zij is aanjager van de Werkplaats Sociaal Domein Friesland. Samen met Cees van der Schans van de Hanzehogeschool is Evelyn bovendien programmamanager van het FAITH Research project (zie kaders onderaan de tekst).

Meerdere wegen leiden naar Rome

Toen Mieke Hollander, projectleider Radicale Vernieuwing – Waarde-vol Onderwijs®, aan Evelyn Finnema vroeg of zij voorzitter wilde worden van de nieuw op te richten Klankbordgroep Onderzoek, had Evelyn hier wel oren naar. "Mieke en ik vinden elkaar in onze gezamenlijke passie om te werken aan kwaliteit van de ouderenzorg. Dat kan natuurlijk op verschillende manieren én dat gebeurt ook al. Wat ik zo mooi vind aan specifiek Radicale Vernieuwing – Waarde-vol Onderwijs is dat dit project echt is ontstaan vanuit de

behoefden in de praktijk. Dáár wordt de noodzaak gevoeld om het radicaal anders te doen, om aankomende collega's op een nieuwe manier op te leiden. Dat past ook bij de veranderingen die al waren ingezet binnen de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg, van regels naar relaties.

Binnen Waarde-vol Onderwijs® neemt men de ruimte om te experimenteren. Dat vind ik goed, want alleen door iets te proberen, kom je erachter wat goed uitpakt en wat niet. Wanneer je dit dan ook nog volgt en ondersteunt met praktijkgericht onderzoek naar proces en resultaat kan je de resultaten vervolgens ook elders gebruiken."

Raakvlakken

Evelyn Finnema ziet ook raakvlakken tussen waar zij zich mee bezighoudt in het Noorden en het project Radicale Vernieuwing – Waarde-vol Onderwijs in de regio Leiden. Zo is zij een groot voorstander van wat zij noemt een 'multilevel-aanpak en interprofessionele benadering'. "Daarmee bedoel ik dat studenten van verschillende niveaus – mbo, hbo, wo – en verschillende vakgebieden, zoals zorg, welzijn, medisch, economie, techniek, personeel en arbeid, samenwerken met cliënten en professionals aan het oplossen van een moeilijke vraag, ieder vanuit de eigen achtergrond en expertise. Vanuit een breder perspectief kom je immers tot betere antwoorden", stelt zij, "al is het in de praktijk soms verre van eenvoudig om de verbinding te maken. Die interprofessionele insteek zie ik ook terug bij Waarde-vol Onderwijs."

Ook andere elementen uit het onderwijsconcept, zoals het vraaggestuurd leren, het hybride onderwijs en de aandacht voor *21st century skills*, zoals: probleem oplossen, samenwerken, creatief en kritisch denken, spreken haar aan. "Bovendien ben ik zeer enthousiast over de verbreding van zorg naar welzijn. Ik vind het heel belangrijk dat studenten vanaf het begin leren om oog te hebben voor het welbevinden van kwetsbare ouderen en dat ze steeds de cliënt als uitgangspunt nemen bij alles wat ze doen."

Wat levert het op?

Evelyn Finnema is heel nieuwsgierig wat het onderwijsvernieuwingstraject uiteindelijk oplevert. "Wat gaan cliënten en hun naasten merken van deze andere manier van opleiden? Ervaren zij dat ze straks te maken hebben met een 'ander type professional', die beter afstemt op de behoeften van cliënten? Dragen de nieuwe collega's meer bij aan de kwaliteit van zorg? 'Creëer' je met deze manier van opleiden inderdaad enthousiaste, betrokken, wendbare, toekomstbestendige professionals? Zijn zij trots dat ze straks in de ouderenzorg mogen werken? Kortom: levert dit project meer *leefplezier* op voor cliënten en meer *leerplezier* voor studenten? Daar ben ik echt heel benieuwd naar!"

Onderzoek

Om op dergelijke vragen antwoord te vinden, is het noodzakelijk dat er gedegen onderzoek wordt gedaan, stelt Evelyn. "Mieke vertelde mij dat ze graag wil dat promovendi de effecten van Waarde-vol Onderwijs gaan onderzoeken. Een uitstekend idee."

De Klankbordgroep Onderzoek, waarin diverse experts op het gebied van zorg en onderwijs zitting hebben, zal deze promovendi niet inhoudelijk gaan begeleiden. "Dat is de taak van de promotor en copromotor", stelt Evelyn. "We zien het vooral als onze rol om – vanaf een afstand en vanuit onze eigen deskundigheid – mee te denken over de kwaliteit van het onderzoek, het onderwijs en de zorg. We willen de onderzoekers wel graag stimuleren en enthousiasmeren. En vooral willen we de ontwikkelingen binnen dit onderwijsvernieuwingstraject én de resultaten ervan breder kenbaar maken door ze te delen binnen ons netwerk en te verbinden met andere ontwikkelingen in het land."

Ingrediënten

Evelyn hoopt ook dat het project ingrediënten zal opleveren die straks kunnen bijdragen aan onderwijsinnovatie elders. "Als je weet wat wel werkt en wat niet, dan kun je die kennis gebruiken om andere zorg- en welzijnopleidingen te veranderen. Uiteindelijk natuurlijk met het doel om de kwaliteit van de ouderenzorg te verbeteren – zowel in de verpleeghuizen als in de thuiszorg. Dat is het streven."

Tekst: Femke van den Berg (Bureau Bisontekst). Grote foto: Evelyn Finnema.

Over de Werkplaats Sociaal Domein

Binnen de [Werkplaats Sociaal Domein Friesland](#) worden diverse projecten uitgevoerd. Evelyn: "Het mooie is, dat studenten hierin samenwerken met gemeenteambtenaren, burgers, sociale professionals en zorgprofessionals. Ze brengen hun kennis en vaardigheden bij elkaar om oplossingen te zoeken voor lastige, actuele vraagstukken. Bijvoorbeeld: hoe bevorder je de ontschotting in de zorg? Of: hoe implementeer je een integrale aanpak van eenzaamheid? Ook verdiepen zij zich in de implicaties van het worden van een dementievriendelijke gemeente. En ze doen onderzoek naar nieuwe vormen van sociale steun."

Over het FAITH-project

Binnen het [FAITH Research Project](#) vormen zo'n veertig zorgorganisaties uit de care en cure samen met enkele bedrijven en de twee hogescholen een *learning community*, gericht op onderzoek naar het thema kwetsbare mensen, hun sociale netwerk en professionals. Verder gaan de deelnemers aan het project in zogeheten innovatiewerkplaatsen en ateliers (nieuwe) professionals scholen in het omgaan met kwetsbaarheid. "We willen onze kennis delen en bundelen om eraan bij te dragen dat kwetsbaarheid eerder wordt herkend en dat de nadelige gevolgen hiervan zoveel mogelijk worden beperkt", vertelt Evelyn. "Ook ouderen zelf worden steeds bij het project betrokken."

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Vernieuwing onderwijs](#), [Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs®](#)

Trefwoorden: [Onderwijs](#), [Onderzoek](#), [Waarde-vol onderwijs Leiden](#)